

Sygn. akt II CNP 105/07

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Strus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 10 sierpnia 2007 r.

skargi Z.D.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Rejonowego w K.

z dnia 12 sierpnia 2004 r., sygn. akt [...],

wydanego w sprawie z wniosku Prokuratora Rejonowego w K.

przy uczestnictwie Z.D.

o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego wobec Z.D.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

W skardze adresowanej do Sądu Okręgowego w K., sporządzonej osobiście przez Z.D., co do którego nie ma żadnych danych wskazujących na to, aby posiadał kwalifikacje zawodowe adwokata lub radcy prawnego, albo pełnił jedną z funkcji wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c., skarżący domaga się: 1) uchylenia prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w K. z 12 sierpnia 2004 r., w przedmiocie zastosowania wobec Z.D. przymusowego leczenia odwykowego, 2) stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem, tj. art. 138 § 1 k.p.c. i art. 6 Konwencji Praw Człowieka gwarantującego prawo do rzetelnego procesu; ponadto zwolnienia powoda od ponoszenia kosztów procesu w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania.

Skarżący określił postać niezgodności z art. 138 § 1 k.p.c. jako uznanie za prawidłowe doręczenia zawiadomienia przeznaczonego dla Z.D. jego żonie, N.D. i rozpoznanie wniosku o zastosowanie przymusowego leczenia. Naruszenie art. 6 Konwencji Praw Człowieka polega na nie zapewnieniu skarżącemu rzetelnego procesu. Z tych przyczyn uznawał zasadność swej skargi o stwierdzenie wydania przez Sąd Rejonowy postanowienia z naruszeniem prawa.

Sąd Rejonowy po dwukrotnym uzupełnianiu przez skarżącego braków formalnych skargi, zgodnie z kierowanymi wezwaniami, przedstawił skargę Sądowi Najwyższemu, który zważył co następuje:

Użyte przez Z.D. sformułowania wskazują, że skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z prawem postanowienia z 12 sierpnia 2004 r. orzekającego zastosowanie wobec wymienionego leczenia odwykowego w niestacjonarnym zakładzie lecznictwa i poddanie skarżącego nadzorowi kuratora sądowego. Dodatkowo za tą oceną przemawia wydanie przez ten sam Sąd Rejonowy postanowienia z 29 września 2006 r. umarzającego postępowanie wykonawcze.

Zgodnie z obowiązującym prawem uzyskanie takiego orzeczenia jest konieczne dla żądania zasądzenia odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 2 k.c., a do rozpoznania skargi właściwy jest Sąd Najwyższy (art. 398¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 424¹² k.p.c.). W związku z tym skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia prawomocnego podlega rygorom wynikającym z przepisów art. 424¹ – 424¹¹ k.p.c., odpowiednio stosowanych przepisów o skardze kasacyjnej (art. 424¹²) oraz innych przepisów odnoszących się do postępowania przed Sądem Najwyższym.

Przede wszystkim skarga musi być więc sporządzona przez kwalifikowanego pełnomocnika (adwokata lub radcę prawnego), a uchybienie temu wymaganiu nie podlega postępowaniu naprawczemu (postanowienie SN z 7 marca 2000 r., IV CZ 12/00, OSNC 2000/9/165). Podkreślić należy, że nie chodzi w tym wypadku o brak pisma procesowego sporządzonego przez adwokata lub radcę prawnego polegający na niedołączeniu dokumentu pełnomocnictwa, gdyż takie uchybienie byłoby brakiem pisma podlegającym uzupełnieniu.

Kolejną przyczyną odrzucenia skargi (art. 424⁸ § 1 k.p.c.) jest wniesienie jej po upływie terminu dwóch lat od dnia uprawomocnienia się zaskarżonego orzeczenia - zakreślonego w art. 424⁶ § 1 k.p.c. Ponieważ skarżący nie złożył do dnia 19 sierpnia 2004 r. wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem, orzeczenie ogłoszone 12 sierpnia 2004 r. mogło być zaskarżone apelacją do dnia 2 września 2004 r. Skarga złożona pierwotnie w sądzie niewłaściwym wpłynęła do Sądu Rejonowego w K. 10 listopada 2006 r., tzn. po upływie terminu.

Wniosek skargi – zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 6 k.p.c., powinien zawierać żądanie stwierdzenia niezgodności z prawem. Nie odpowiada temu wymaganiu żądanie (pkt 1) uchylecia prawomocnego postanowienia. Jeżeli zwróci się ponadto uwagę na treść wniosku o zwolnienie od „kosztów procesu” zawierającego niezrozumiałą wzmiankę o wznowieniu postępowania, widoczne stają się ujemne skutki naruszenia przepisu ustanawiającego przymus adwokacki lub radcowski w przygotowaniu (wniesieniu) skargi w jej elementach istotnych, niepodlegających postępowaniu naprawczemu.

Sąd Najwyższy nie ma jednak kompetencji do snucia domysłów odnośnie do rzeczywistej woli skarżącego mieszającego różne instytucje prawa procesowego, dlatego traktuje pismo przedstawione przez Sąd Rejonowy jako skargę przewidzianą w art. 424¹ § 2 k.p.c., ponieważ na to przede wszystkim wskazują wyraźne jej sformułowania.

Ustawowy cel skargi, tj. otwarcie drogi do dochodzenia odszkodowania wymaga, aby skarżący uprawdopodobnił szkodę spowodowaną przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Z.D. nie spełnił również tego warunku.

Skarżący nie wykazał wbrew przepisowi (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.), że nie mógł wystąpić z wnioskiem o przywrócenie terminu do zaskarżenia postanowienia Sądu Rejonowego, skoro sugeruje, że nie ponosi winy w uchybieniu terminu do zaskarżenia, gdyż zawiadomienie pozostawione u małżonki nie zostało mu przekazane.

Okoliczności te stanowią dalsze samodzielne podstawy odrzucenia pisma określonego mianem skargi.

Stwierdzone wady pisma - wymienione wyżej, nie pozwalają na merytoryczne rozpoznanie go jako skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia określonego na wstępie, dlatego Sąd Najwyższy odrzucił ją na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.